Europski parlament
2024-2029

Odbor za ribarstvo

2024/0159(NLE)

14.11.2024

***

NACRT PREPORUKE

o Nacrtu odluke Vijeća o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola (2024.–2029.) o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice i Republike Gvineje Bisaua
(12475/2024 – C10-0108/2024 – 2024/0159(NLE))

Odbor za ribarstvo

Izvjestitelj: Eric Sargiacomo

Oznake postupaka

*	Postupak savjetovanja
***	Postupak suglasnosti
***I	Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
***II	Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
***III	Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

SADRŽAJ

Stranica

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽENJE 6

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE 9

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Nacrtu odluke Vijeća o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola (2024.–2029.) o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice i Republike Gvineje Bisaua
(12475/2024 – C10-0108/2024 – 2024/0159(NLE))

(Suglasnost)

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Nacrt odluke Vijeća (12475/2024),

– uzimajući u obzir Protokol o provedbi (2024. – 2029.) Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice i Republike Gvineje Bisau (12189/2024),

– uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 43. stavkom 2. i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom v. i člankom 218. stavkom 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C10-0108/2024),

– uzimajući u obzir svoju zakonodavnu rezoluciju od …[1] o nacrtu odluke,

– uzimajući u obzir proračunsku procjenu koju je donio Odbor za proračune,

– uzimajući u obzir članak 107. stavke 1. i 4. te članak 117. stavak 7. Poslovnika,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za razvoj,

– uzimajući u obzir preporuku Odbora za ribarstvo (A10-0000/2024),

1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;

2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Republike Gvineje Bisau.

[1] Usvojeni tekstovi, P10_TA(0000)0000.

OBRAZLOŽENJE

Republika Gvineja Bisau

U Gvineji Bisau živi 1,8 milijuna stanovnika iz 11 etničkih skupina. Polovina stanovništva živi u gradovima. Očekuje se da će ta brojka rasti. Otprilike 60 % stanovništva čine osobe mlađe od 25 godina. Visoku stopu plodnosti prati jednako visoka stopa smrtnosti novorođenčadi (54,8 umrlih na tisuću rođenih). Više od 40 % stanovništva je nepismeno. Od potpisivanja prethodnog protokola zemlja je pala za dva mjesta i nalazi se na 179. mjestu od ukupno 193 mjesta prema indeksu ljudskog razvoja Ujedinjenih naroda (UNDP, 2021.).

Ta se zemlja uglavnom oduvijek oslanjala na svoje domaće prirodne resurse. Poljoprivreda iznosi 56 % nacionalnog BDP-a i 90 % izvoza, a usmjerena je na jedan jedini usjev, indijski oraščić. Diversifikacija proizvodnje jedan je od glavnih izazova s kojim se zemlja suočava.

Gotovo trećina nacionalnog dohotka dolazi od međunarodnih donacija, a EU osigurava gotovo trećinu te potpore. Sredstva koja su pružena na temelju Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između EU-a i Gvineje Bisau (zadnja inačica „Sporazuma”), u obliku naknade za pristup resursima, predstavljaju važan doprinos za nacionalne javne financije.

Široki epikontinentalni pojas Gvineje Bisau, koji napajaju rijeke, i sezonsko podizanje oceanskih struja pridonose osiguravanju bogatih stokova obalnih i oceanskih ribljih vrsta. Glavni stokovi komercijalne vrijednosti uključuju pridnene vrste, male pelagijske vrste, velike migratorne pelagijske vrste, rakove (kozice, uključujući dubokomorsku kozicu) i glavonošce (lignje i hobotnice).

Artizanalni ribolov, uključujući ribolov za egzistencijalne potrebe, izvor je sredstava za život nekoliko tisuća ribara i njihovih obitelji, pri čemu neki od njih potječu iz susjednih zemalja (brojke se razlikuju ovisno o procjenama).

Trgovina proizvodima ribarstva s EU-om je blokirana zbog nemogućnosti Gvineje Bisau da se unatoč najboljim nastojanjima pridržava sanitarnih mjera EU-a. Jačanje kapaciteta Gvineje Bisau u tom području, zahvaljujući uspostavi i, nakon dugotrajnog postupka, akreditaciji laboratorija za kontrolu kvalitete i analizu (u srpnju 2014., razvoj u tijeku) može, pozitivno gledajući, doprinijeti promjeni te situacije.

Sporazum o ribarstvu između EU-a i Gvineje Bisau

Prvi sporazum o ribarstvu sklopljen između Republike Gvineje Bisau i Europske zajednice potječe iz 1980. godine. Flote država članica EEZ-a/EU-a od tada imaju pristup ribolovnim mogućnostima u vodama te zemlje. Godine 2007. obje su strane potpisale Sporazum o partnerstvu u ribarstvu. Od tada se prešutno i/ili dogovorno obnavljaju uzastopni protokoli za provedbu Sporazuma. Sporazum je suspendiran na inicijativu EU-a od travnja 2012. do listopada 2014., uslijed vojnog puča. U pregovorima koji se u skorije vrijeme vode o ovom Protokolu istaknuta je potreba za revizijom financijskih doprinosa koji se na temelju Protokola pružaju u zamjenu za ribolovne mogućnosti dostupne flotama EU-a.

Aktualni Protokol o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske

zajednice i Republike Gvineje Bisau (2024. – 2029.) privremeno se primjenjuje od datuma njegova potpisivanja, odnosno 18. rujna 2024. Tim se Sporazumom o ribarstvu plovilima iz niza država članica EU-a omogućuje ribolov u vodama Gvineje Bisau.

Protokolom se predviđaju ribolovne mogućnosti u sljedećim kategorijama: koćarice hladnjače za lov kozica koćarice hladnjače za lov riba i glavonožaca koćarice za lov malih pelagičnih vrsta tunolovci plivaričari hladnjače i plovila s parangalima tunolovci s ribarskim štapovima.

Riječ je o Sporazumu o više vrsta koji obuhvaća tunu, kao i glavonošce, kozice i pridnene vrste. Sporazum je dio mreže sporazuma o ulovu tune u zapadnoj Africi i jedan je od samo tri sporazuma u regiji koji obuhvaćaju više vrsta (drugi sporazumi su potpisani s Marokom i Mauritanijom).

Utvrđene ribolovne mogućnosti temelje se na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama i na preporukama Međunarodne komisije za očuvanje atlantskih tuna (ICCAT).

Doprinos EU-a tom novom protokolu procjenjuje se na 85 milijuna EUR tijekom pet godina, odnosno 17 milijuna EUR godišnje, od čega će 4,5 milijuna EUR biti namijenjeno promicanju održivog upravljanja ribarstvom Gvineje Bisau, kapacitetima za kontrolu i nadzor te potpori lokalnim ribarskim zajednicama.

Osim doprinosa EU-a, vlasnici brodova plaćat će naknade za dozvole i ulov upravi Gvineje Bisau kako bi dobili odobrenje za ribolov. Kombinacijom doprinosa EU-a i naknada koje plaćaju subjekti iz EU-a ukupna procijenjena financijska omotnica iznosi više od 100 milijuna EUR tijekom petogodišnjeg razdoblja.

Izvjestitelj se nada da će novi protokol omogućiti tješnju suradnju između EU-a i Republike Gvineje Bisau kako bi se promicalo održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u vodama Gvineje Bisau te pružila potpora naporima Gvineje Bisau u razvoju nacionalnog sektora ribarstva i srodnih područja.

Nedavna ulaganja Afričke razvojne banke i drugih ulagača (npr. Kine) u infrastrukturu, kao i u luku za artizanalni ribolov (za iskrcaj i preradu) u regiji Alto Bandim predstavljaju priliku za tu zemlju, ali nisu dovoljna da bi se zadovoljile potrebe. Razvoj infrastrukture za iskrcaj, skladištenje i preradu ribe, koju bi mogla koristiti industrijska flota koja djeluje u vodama Gvineje Bisau, bila bi od posebne važnosti ne samo za operativne svrhe, već i za razvoj sektora ribarstva u toj zemlji, čime bi se doprinijelo stvaranju tržišta, distribucijskih i prodajnih struktura te laboratorija za analizu kvalitete.

Izvjestitelj smatra da bi Sporazum trebao doprinijeti poboljšanju neovisnosti zemlje, održavanju njezine razvojne strategije i jamčenju njezine suverenosti.

Stoga preporučuje da Parlament da suglasnost za sklapanje ovog Protokola s obzirom na njegovu važnost za Gvineju Bisau i flote EU-a koje već djeluju u vodama Gvineje Bisau.

S obzirom na ulogu i ovlasti Parlamenta u tom području, smatra da je primjereno i potrebno donijeti nezakonodavnu rezoluciju o tom Sporazumu u kojoj se navode razmatranja i preporuke koje bi Komisija trebala uzeti u obzir tijekom razdoblja primjene sadašnjeg Protokola (što, nažalost, nije uvijek bio slučaj u prošlosti).

Osim već navedenih, izvjestitelj želi također istaknuti sljedeća pitanja, kojima je potrebno posvetiti posebnu pozornost.

Sporazumom bi se trebalo promicati stvarni održivi razvoj sektora ribarstva Gvineje Bisau kao i povezanih industrija i aktivnosti, čime se povećava dodana vrijednost koja ostaje u zemlji kao rezultat iskorištavanja njezinih prirodnih resursa.

Naposljetku, izvjestitelj naglašava da bi Europski parlament trebao u svakoj fazi biti u potpunosti i odmah obaviješten o postupcima povezanima s Protokolom, njegovom obnovom i provedbom, kako je navedeno u nezakonodavnoj rezoluciji priloženoj ovoj preporuci.

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestitelj izjavljuje da je tijekom pripreme nacrta izvješća primio informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Europêche
European Transport Workers' Federation (ETF)
Coalition pour des Accords de Pêche Equitables CAPE/CFFA

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestitelja.

Ako su fizičke osobe na popisu navedene imenom, funkcijom ili imenom i funkcijom, izvjestitelj izjavljuje da je tim fizičkim osobama dostavio Obavijest Europskog parlamenta o zaštiti podataka br. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), u kojoj se navode uvjeti za obradu njihovih osobnih podataka i prava povezana s tom obradom.